

Iagttagelser under Indsamling af Hættemaageæg (*Larus ridibundus* L.)

Af H. C. ANDERSEN & E. NØRGAARD.

De fleste betragter det som en Selvfølge, at der inden for samme Fugleart forekommer større eller mindre Variationer i Æggenes Størrelse, Farve og Form.

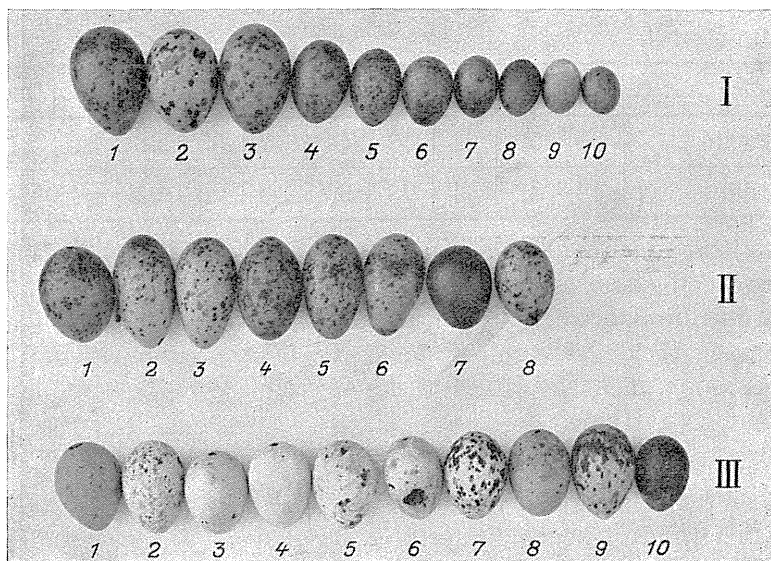

Fig. 1. Variation i indsamlede Æg af Hættemaage (*Larus ridibundus*), I: i Størrelse, II: i Form, III: i Farve.

Gaar man i en Hættemaagekoloni, vil man dog ofte blive forbavset over i samme Rede at finde Æg, der er saa forskellige, at man vilde have svært ved at tro, at det er samme Fugl eller Art, der har lagt dem.

Det er rimeligt, at disse Uregelmæssigheder forøges, naar der indsamles Æg, og Hættemaagerne tvinges til at lægge et andet og maaske tredie Kuld.

I Fuglereservatet ved Gamborg Fjord findes en ret betydelig Hættemaagekoloni, der strækker sig som et smalt Bælte rundt om det meste af Søen, især dog paa dens Sydside. I de

sidste Aar har der været samlet Maageæg af Opsynet i den Tid, Jagtloven tillader det, som Regel paa den Maade, at den ene Halvdel samledes een Dag og Resten den næste. Af de 7.560 Æg, der er blevet samlet i Aar (heri ikke medregnet næsten 300 Vindæg) har vi lagt 28 af de mest varierende Æg fra og ordnet dem i 3 Rækker, som viser henholdsvis Størrelse, Form og Farve. De er afbildet paa Fig. 1.

I. Størrelse:

De 10 Æg, vist paa Fig. 1, er ordnet skønsmæssigt uden Hensyn til Form og Farve og derefter maalt i nærmeste hele Milimetertal.

<i>Æg Nr.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Længde	63	59	62	48	44	40	35	38	31	27
Bredde	43	42	41	33	30	30	26	24	23	22

Til Sammenligning kan nævnes, at det største Æg er lidt større end et normalt Stormmaageæg og det mindste omtrent som et lille Stæreæg. Næsten alle Æggene var normale i Blommens og Hvidens Bygning, dog i Nr. 9 kun svag Antydning af Blomme, mens Nr. 10 viste det sædvanlige Forhold mellem Blomme og Hvide.

II. Formen:

De 8 afbildede Æg viser selv Variationen af Formen. Nr. 1 næsten rundt i begge Ender. Nr. 8 er spidst i begge Ender. Andre, f. Eks. Nr. 2 og 3 har faaet en usædvanlig langstrakt Form, og man ser ret tydelig en Indsnævring paa Midten: Begyndelsen til den normale Form. Længde og Bredde paa Række 2 er i nærmeste hele Milimeter:

<i>Æg Nr.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8
Længde	57	66	65	60	60	60	48	49
Bredde	43	36	35	37	35	35	37	35

III. Farven:

Den sidste Række viser nogle Eksempler paa Farvevariationen og bestaar udelukkende af næsten normalt formede Æg (som Eks. paa et velskabt Æg henvises til Nr. 9).

- Nr. 1: Mørk sandfarvet, meget ru.
 „ 2: Lysegraa med graa og sorte Pletter.
 „ 3: Lys blaa grøn med svagt violette Pletter.
 „ 4: Blaa hvidt.
 „ 5: Lyseblaat med olivenfarvede Pletter.
 „ 6: Lys graagrønt med svagt violette og kraftige sorte Pletter.
 „ 7: Graagrøn med svage violette og mørkebrune Pletter.
 „ 8: Meget mørkt sandfarvet med svage violette Pletter.
 „ 9: Lys okkerfarvet m. lysegraa, brune og mørkebrune Pletter.
 „ 10: Mørkebrun med tætte sortbrune Pletter. Ægget gør ved ved første Øjekast et næsten sort Indtryk.

Der kan tænkes 2 Aarsager til, at Æggene kan variere saa stærkt i samme Rede, som de gør. 1) At en Maage lægger forskelligfarvede Æg. 2) At flere Maager lægger Æg i samme Rede. — Det vil kun gennem meget grundige Iagttagelser fra Skjul være muligt at konstatere i hvilken Grad det første er Tilfældet. Det andet er meget lettere. Den 18. 5. fjernede vi det eneste Æg, der var i en Rede, og allerede den 20. 5. var der 4 Æg i samme Rede. Det maa anses for givet, at flere Maager har lagt Æg i samme Rede. Fra et Skjul har jeg iagttaget, at flere Maager, baade 4 og 5, kæmper om samme Rede efter at have været forstyrret og efter at der har været samlet Æg.

Hvorvidt Indsamlingen af Hættemaageæg spiller nogen Rolle for de øvrige Fugles Rugefred, kan diskuteres; men at der er Tilfælde, hvor Maagerne afgjort optræder som Røvere af Rugepladser og halvt færdige Reder, er givet. Paa et Par Rørholme i Reservatet, hvor den sorthalsede Lappedykker (*Podiceps nigricollis*) ruger i et Antal af 10—13 Par, er det ret almindeligt, at Hættemaagerne tager Lappedykkernes "kunstige" Øer som Redeplads — ogsaa efter at Lappedykkerne har lagt Æg.

For at vise, hvorledes Antallet af rugende Hættemaager formindskes ved Indsamling af Æg, skal vi til Slut nævne, at der den 8. Maj var ca. 2.000 Par Maager i Reservatet (1284 optalte Reder) og den 20. Maj ca. 400 Par. Dette Antal var den 24. Maj reduceret til ca. 35 ynglende Par, da Indsamlingen af Æg indstilledes. Resultatet blev, at der den 21. Juni var ca. 200 Par Hættemaager, som efter en Hvileperiode fik Lov at ruge deres Æg i Fred.
